

מאיזה מקום נענש? משום (שהיה משלש עשרה שנים ומעלה), שהרי משלש עשרה ומטה אינו בר ענש, אלא בחטאו של אביו, אבל משלש עשרה ומעלה מה הוא? אמר לו הקדוש ברוך הוא, חס עליו שימות זכאי, ונותן לו שכר טוב באותו העולם, ולא ימות חייב שיענש באותו העולם, והרי פרושה.

אמר לו: אם הוא רשע ולא הגיע ימיו לעשרים שנים מה הוא? כיון שהסתלק מן העולם במה הוא ענשו? אמר לו: בזה התקיים - ויש נספה בלא משפט, שפענש יורד לעולם, אותו שפוגש באותו המשחית נענש, שלא השגיחו עליו מלמעלה, ועליו כתוב עונותיו ולפדונו את הרשע. את - לרבות מי שלא הגיעו ימיו להענש, עונותיו ולפדונו, ולא בית הדין שלמעלה, ובחבלי חטאתו יתמד, ולא בית הדין שלמטה.

תקון אחר וארבעים

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע שניה, יום השני, יש"ת חשף סתרו. נשארה ר', היא ראש השנה, ושם הבדלה בין טוב ורע, ובראש השנה המלך הוא דין, וכל הספירות נקראו דינים ומשפטים מצדו, וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים לכף זכות, ואלו משמאילים לכף חובה, וכשיתעוררו ישראל עם שופרות, ומעלים לשם את השכינה, שהיא תרועת מלך כעשרה שופרות, משום שהיא אינה עולה פחות מעשרה, באותו זמן ויהי מבדיל בין מים למים, מפריד הקדוש ברוך הוא בין אלו שמימינים לכף זכות, ובין אלו

שנין, מאן אתר אתענש, בגין (דהוי מתליסר שנין ולעילא) דהא מתליסר ולתתא לאו בר ענשא הוא אלא בחטאה דאבוי, אבל מתליסר ולעילא מהו, אמר ליה, קודשא בריך הוא חס עליה דלימות זפאה, ויהיב ליה אגר טב בההוא עלמא, ולא ימות חייב דיתענש בההוא עלמא, והא אוקמוה.

אמר ליה אי חייבא הוא ולא מטון יומי לעשרין שנין מהו, כיון דאסתלק מעלמא במאי הוא עונשיה, אמר ליה בדא אתקיים ויש נספה בלא משפט (משלי יג כג), דכד ענשא נחית לעלמא איהו דאערע בההוא מחבלא אתענש, דלא אשגחו עליה מלעילא, ועליה פתיב (משלי ה כב) עונותיו ולפדונו את הרשע, את לאסגאה מאן דלא מטון יומי לאתענשא, עונותיו ולפדונו ולא בי דינא דלעילא, ובחבלי חטאתו יתמד (שם) ולא בי דינא דלתתא.

תקונא חד וארבעין

בראשית תמן תשר"י, ודא דרועא תניינא יום תניינא, יש"ת חשף סתרו (תהלים יח יב). (דף פא ע"ב) אשתאר ר' איהי רא"ש השנה ותמן הבדלה בין טוב לרע, ובראש השנה מלכא איהו דין, וכל ספירן אתקריאו דינין ומשפטין מסטריה, וכל צבא השמים קיימין עליה מימיניה ומשמאליה, אלין מימינין לכף זכות, ואלין משמאילין לכף חובה, וכד ישראל יתערוך בשופרות, וסלקין תמן לשכינתא דאיהי תרועת מלך בעשרה שופרות, בגין דאיהי לא סלקא פחות מעשרה, בההוא זמנא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), אפריש קודשא בריך הוא בין אלין דמימינים לכף זכות, ובין אלין דמשמאילים

שֶׁמִשְׁמְאִילִים לְכַף חוּבָה, וְנֶאֱמַר
הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הַעֲדָה הַזֹּאת וְאֶכְלָה
אוֹתָם כְּרֹגַע.

וְעַל הַתְּשָׁרֵי הַזֶּה נֶאֱמַר בְּתִשְׁרֵי
נִבְרָא הָעוֹלָם, וְשֵׁם שְׁבַת שְׁנִיָּה
מֵאוֹתָן שְׁבַע שְׁבֹתוֹת, (וְשֵׁם בַּת שֵׁשׁ,
בַּת מֵאלוֹ הַשֵּׁשׁ), וְחֻמְשָׁה רְקִיעִים,
וְשֵׁשִׁי שְׁמַיִם, הֵם כְּנֶגֶד שֵׁשֶׁת יָמֵי
בְּרֵאשִׁית, וּבְכֻלָּם אָמַר טוֹב, פְּרָט
לְיוֹם הַשְּׁנִי, מִשּׁוּם שֶׁאֵין בְּתִשְׁרֵי
א' לְהַשְׁלִים לְבְּרֵאשִׁית, מִשּׁוּם
שֶׁהִסְתַּלַּק בְּחֻטְאוֹ שֶׁל אָדָם,
וּמִשּׁוּם כִּף הַצָּפוֹן הוּא פְּגוּם,
וּמִשּׁוּם זֶה מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה,
עַד שֶׁמִּשְׁתַּלֵּם, וּכְמוֹ שֶׁאֲבָרְהֶם
שֶׁהוּא יָמִין, יוֹם הָרֵאשׁוֹן שְׁבוּ
כְּלוּלוֹת וְתַלְוִיּוֹת מְאֻתָּים אַרְבָּעִים
וְשִׁמּוֹנָה מְצוּוֹת עֲשֵׂה, כִּף גַּם
מִצָּדָק, שֶׁהוּא כְּמוֹ הַיּוֹם הַשְּׁנִי,
תַּלְוִיּוֹת בּוֹ שְׁלֹשׁ מְאוֹת שָׁשִׁים
וְחֻמֵּשׁ מְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בּוֹ הַכֹּל כְּלוּל, וּמִמֶּנּוּ
תַּלְוִיּוֹת מְצוּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה
כְּעֻבְבִים בְּאֶשְׁכּוֹל.

תקון ארבעים ושנים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְזֶה הַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהָרִי שֶׁלֹּשָׁה אֲמָנִים
הָיָה עַד פֶּאֶן. הַיּוֹם הָרֵאשׁוֹן וְהַיּוֹם
הַשְּׁנִי וְהַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, כֹּל אֶחָד
הוֹצִיא אֶת אֲמָנוֹתָיו. הַיּוֹם הָרֵאשׁוֹן
אָמַר לוֹ אוֹתוֹ אֲמֹן מִפְּלֵא
וּמִכֶּסֶה, שֶׁהוּא אִי"ן, הַכּוֹלֵל שֶׁלֹּשׁ
סְפִירוֹת, א' פֶּתֶר, י' חֻמְמָה, ו' בִּינָה,
וְהוּא אוֹתוֹת מִנְצַפ"ךְ
מִהָעוֹלָם הַבָּא הֵם כְּנֶגֶד ה'
הַעֲלִיּוֹנָה.

אָמַר לְכֹל אֶחָד מִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים
שֶׁיוֹצִיא אֲמָנוֹתָיו, אָמַר לְיוֹם
הָרֵאשׁוֹן יְהִי אֹר, מִיָּד הוֹצִיא
אֲמָנוֹתָיו וְעֲשֵׂה אוֹתָהּ, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב
וְהָיָה אֹר, וְהָרִי פִּרְשָׁהוּ שֶׁאֵין
הוֹיָה אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן דְּהוֹיָה
פֶּרַח בְּאֹרִיר אֶפִּיק אֹר, י' אֶפִּיק רְקִיעַ, ו' מִן

לְכַף חוּבָה, וְאֶתְמַר (בַּמְדַּבֵּר יז כב) הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ
הַעֲדָה הַזֹּאת וְאֶכְלָה אוֹתָם כְּרֹגַע.

וְעַל הָאֵי תְּשָׁרֵי אֶתְמַר בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם,
וְתִמְן שְׁבַת תְּנַיִינָא מֵאֲלִין שְׁבַע שְׁבֹתוֹת,
(נ"א וְתִמְן בַּת שִׁית בַּת מֵאֲלִין שִׁית), וְחֻמְשָׁה רְקִיעִין,
וְשִׁתִּיתָאָה שְׁמַיִם, אֵינּוֹן לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי
בְּרֵאשִׁית, וּבְכֻלָּהוּ אָמַר טוֹב, בַּר מִיּוֹמָא
תְּנַיִינָא, בְּגִין דְּלִית בְּתִשְׁרֵי א' לְאֶשְׁלָמָא
בְּרֵאשִׁית, בְּגִין דְּאֶסְתַּלַּק בְּחוּבָה דְּאָדָם, וּבְגִין
דְּאֶצְפוֹן אִיהוּ פְּגִים, וּבְגִין דְּאֶמְצָפוֹן תִּפְתַּח
הַרְעָה (יְרִמְיָה א יד), עַד דְּאֶשְׁתַּלִּים, וְכִמְה
דְּאֶבְרָהֶם דְּאִיהוּ יְמִינָא יוֹמָא קַדְמָאָה בֵּיה
כְּלִיל וְתַלְיִין מְאֻתָּן וְאַרְבָּעִין וְתִמְנִינָא פְּקוּדִין
דְּעֲשֵׂה, הָכִי נְמִי מִיְצָחֵק דְּאִיהוּ כְּגוֹוֹנָא דְּיוֹמָא
תְּנַיִינָא תַלְיִין בֵּיה שֶׁס"ה מְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה,
יוֹמָא תַלְיִיתָאָה בֵּיה כְּלִיל כְּלֵא, מְגִיָּה תַלְיִין
פְּקוּדִין דְּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּעֻבְבִין בְּאֶתְכֵּלָא.
תְּקוּנָא אַרְבָּעִין וְתַרְיִין

בְּרֵאשִׁית תִּמְן אִישׁ, דְּאֶתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית כה כז)
וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְדָא יוֹמָא
תַלְיִיתָאָה, דְּהָא תַלְתָּא אוּמְנִין הוּוּ עַד הָכָא, יוֹמָא
קַדְמָאָה וְיוֹמָא תְּנַיִינָא וְיוֹמָא תַלְיִיתָאָה, כֹּל חַד
אֶפִּיק אוּמְנוּתִיהָ, יוֹמָא קַדְמָאָה אָמַר לִיהָ הֵהוּא
אֲמֹן מוּפְלָא וּמְכוּסָה דְּאִיהוּ אִי"ן, כְּלִיל תַלְתָּא
סְפִירָן א' פֶּתֶר י' חֻמְמָה ו' בִּינָה, וְהוּא אֶתְוּוֹן
מִנְצַפ"ךְ מִעֲלָמָא דְּאֶתִי אֵינּוֹן לְקַבֵּל ה' עֲלָאָה.
אָמַר לְכֹל אֶחָד מִתַּלְתָּא יוֹמִין דִּיפִּיק
אוּמְנוּתִיהָ, אָמַר לְיוֹמָא קַדְמָאָה יְהִי אֹר
מִיָּד אֶפִּיק אוּמְנוּתִיהָ וְעֵבִיד לִיהָ, הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב (שם א א) וַיְהִי אֹר, וְהָא אוּקְמוּהוּ דְּלִית
הוֹיָה אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן דְּהוֹיָה
פֶּרַח בְּאֹרִיר אֶפִּיק אֹר, י' אֶפִּיק רְקִיעַ, ו' מִן
הוֹיָה אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשֵׂה, א' מִן אִי"ן שְׁהִיָּה פּוֹרַח בְּאֹרִיר הוֹצִיא אֹר, י' מִן אִי"ן